

Stichting Vrienden van de Aaltense Synagoge

Jaarverslag 2018

Van de voorzitter

Namens het bestuur van de stichting 'Vrienden van de Aaltense Synagoge' heb ik de eer en het genoegen u het jaarverslag over 2018 aan te mogen bieden. Een jaar waarin de gebruikelijke zaken werden afgewikkeld maar ook een jaar waarin een paar nieuwe ontwikkelingen plaats vonden. Zo heeft het bestuur een privacyreglement vastgesteld om te voldoen aan de AVG, de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Aan de voorschriften van die verordening moet elke maatschappelijke organisatie voldoen. Voor onze stichting betekent dit onder meer dat de persoonsgegevens van onze donateurs niet door derden kunnen worden ingezien. Ook niet de bedragen van de donaties. Mevr. Van Haaften is onze nieuwe schoonmaakhulp geworden, mevr. Hamers heeft na vele jaren trouwe dienst haar functie neergelegd. In de Synagoge hangt een smal en lang overzicht van de geschiedenis van het Joodse volk. In samenwerking met het Nationaal Onderduikmuseum is een prachtig boekje over de Stolpersteine in Aalten tot stand gekomen. In het boekje zijn opgenomen korte levensbeschrijvingen van hen die herdacht worden met de Stolpersteine.

Er waren vorig jaar ook nieuwe activiteiten. Bestuursleden en vrijwilligers hebben op 30 april 2018 de Stolpersteine gepoetst. Het streven van het bestuur is er op gericht om daar scholen bij te betrekken zodat leerlingen met het poetsen van Stolpersteine beseffen wat de Joden ooit eens is aangedaan, leren over de achtergronden en meekrijgen dat ook zij een bijdrage kunnen leveren aan het voorkomen van herhaling in de toekomst. Vorig jaar hadden we geen eigen zomerexpositie. Er was een expositie op vijf locaties in Winterswijk en Aalten over het werk van de in Winterswijk geboren Joodse schilder Max van Dam. In 2019 organiseren we weer een eigen expositie.

Het bestuur vergaderde in 2018 zes keer. Vanaf september kwam een commissie uit het bestuur een paar keer bij elkaar om de Chanoekadiens op 6 december 2018 voor te bereiden. Deze dienst was goed bezet en is in de toekomst voor herhaling vatbaar. Net als vorige jaren is er in mei 2018 een lunchbijeenkomst voor alle vrijwilligers van onze stichting geweest. Onze stichting drijft op onbetaald vrijwilligerswerk en de vrijwilligers verdienen het dat ze eens per jaar een gezellig onderling samenzijn hebben.

Op 2 mei 2018 is burgemeester Stapelkamp en zijn echtgenote door het bestuur in de Synagoge ontvangen. We zijn blij met hun interesse voor het werk van onze stichting. Bovendien heeft de burgemeester een lezing verzorgd op onze donateursavond en verteld over zijn werk met betrekking tot de geschiedenis van de Joden in Rotterdam-Hillegersberg, een zeer geslaagde avond. Ook de contacten met Dortmund zijn onderhouden. Op 3 juli 2018 heeft het bestuur een grote groep leden van de Joodse gemeente te Dortmund ontvangen. Ze zijn rondgeleid in het

Onderduikmuseum en in de Synagoge en in Elim hebben ze de lunch genuttigd. Een kleine delegatie van ons bestuur heeft een Chanoekafeest in Dortmund bijgevoond.

Het is de statutaire taak van het bestuur om het gebouw van de Synagoge in stand te houden. De Monumentenwacht brengt daarover regelmatig advies uit. Besloten is om voor zover de financiën dat toelaten de adviezen te volgen. Gelukkig zijn er monumentensubsidies waardoor enige verlichting van de lasten mogelijk is. Ook in dit jaar plegen we onderhoud. Met beleid, voor zover we daartoe de middelen hebben. Die komen uit entreegelden, uit de actie 'Hart voor de Achterhoek' van de Rabobank en uit donaties. De inkomsten uit deze drie bronnen namen vorig jaar licht toe. De donateurs danken we hierbij hartelijk voor hun bijdrage. Zonder uw steun zouden de doelstellingen van onze stichting niet verwezenlijkt kunnen worden. Ook voor het komende jaar rekenen we weer op uw bijdrage. Mogelijk ziet u nog een potentiële donateur als u om u heen kijkt. Schroom niet, iedere donateur is van harte welkom.

Tijme J. Bouwers, voorzitter

Van de bestuurstafel

Wijzigingen binnen het bestuur

Gedurende het hele jaar 2018 zijn er geen wijzigingen in de bestuurssamenstelling geweest.

Dagelijks bestuur.

Tijme Bouwers, voorzitter	tel. 0543 - 471761	tjbouwers@kpnmail.nl
Wim Mak, secretaris	tel. 0543 - 474206	wimmak@planet.nl
Jan de Ruijter, penningmeester	tel. 0543 - 472614	janderuijter@upcmail.nl

Leden per 1 januari 2018

Jan Willem Bulsink

Sallo van Gelder namens de Nederlands Israëlitische Gemeente Aalten

Willem Goosen

Hugo Kuiper

Jaap van Lochem

Ron Noach, Warnsveld, namens de Permanente Commissie van het Nederlands Israëlitisch Kerkgenootschap.

Tineke Ubbels-Koeman

Namens het Beraad van Kerken Aalten - Bredevoort: vacant

Aantal vergaderingen in 2018

In 2018 kwamen we 6 maal bij elkaar in een bestuursvergadering; in januari, maart, april, mei, augustus en oktober.

Sabbatvieringen

Sabbatvieringen vinden helaas niet meer plaats. Wel is er een Chanoeka-viering geweest op initiatief van Ronny Noach onder leiding van chazzan Jitzchak Pagrach uit Zaandam.

Chanoeka-vieringen

Na de Chanoeka-viering van 20 december 2017, waarbij een groep Dortmunder studenten onder leiding van rabbijn Baruch Babaev naar Aalten kwam (we berichtten daarover in ons vorige jaarverslag), rees het plan bij onze Joodse bestuursleden om ook in 2018 een viering te laten plaatsvinden. Zij namen op zich een minjan, een tiental mannen, nodig voor het openen van de Heilige Arke, bijeen te brengen in de synagoge. Dat is gelukt, zodat een oude traditie nieuw leven werd ingeblazen, waarover we ons zeer verheugen.

Op donderdag 6 december des namiddags om 4 uur werd in de Synagoge na een inleidend woord door onze voorzitter, het middegebed (Mincha) uitgesproken. Het was de vijfde dag van Chanoeka: vijf kaarsen werden aangestoken met de 'sjam-mes', de dienaarkaars, door chazzan Yitzchak Pagrach uit Zaandam. Om half zes vond een afsluitende koosjere broodmaaltijd plaats in de ontvangsruimten van het museum. De bijeenkomst is volledig bekostigd door de Stichting Rebekka Grünwald-Wagenaar, een stichting die subsidies verstrekt aan initiatieven die gericht zijn op het behoud van Joods erfgoed.

Op dinsdag 4 december zijn enkelen van ons naar Dortmund gereden om ook daar een Chanoeke-feest bij te wonen. We werden bijzonder gastvrij ontvangen door de uiterst beminlijke rabbijn Babaev. Er vond geen dienst plaats, wel een echt feest met muziek en de beentjes van de vloer.

Onderhoud van de synagoge

Ook dit jaar is er weer het nodige onderhoud verricht. Zo is de loopbrug op de bovenruimte, die nu toegankelijk is na het aanbrengen van een toegangsluik in de achtergevel, gerealiseerd. De monumentenwacht kan nu op een verantwoorde wijze de kapconstructie inspecteren.

Bij de controle van de elektrische installatie kwamen diverse gebreken aan het licht. Gelukkig hoefde de elektriciteitsmeter na een kleine aanpassing niet te worden vervangen. Wel werd duidelijk dat er diverse bedradingen up to date moesten worden om problemen zoals kortsluiting te voorkomen. Mede gelet op de moeilijke bereikbaarheid van meerdere leidingen, kon hiervoor moeilijk een begroting worden gemaakt. In overleg met de installateur is besloten deze werkzaamheden op basis van gewerkte uren te laten verrichten. In 2018 is de meterkast aangepakt, de rest van het karwei wordt begin 2019 afgehandeld. Ook de verlichting wordt in etappes vervangen door ledlicht.

Samen met de aannemer en de heer Theissen is er gekeken naar oplossingen voor problemen gesignaleerd door de monumentenwacht. Dit betreft o.a. herstel van muurankers en voegwerk alsmede het uitstikken van een deurpost aan de westzijde.

In de hoek waar het Mikwe zich bevindt zijn de muren erg vochtig, bij nadere inspectie van de binnenmuren bleek dat het vochtprobleem vele malen groter is. In overleg met de aannemer is besloten om de werkzaamheden aan de buitenzijde voorlopig even uit te stellen om een firma te raadplegen die is gespecialiseerd in oplossingen voor optrekkend vocht. Er staat een afspraak gepland voor maart 2019. Wij hopen dat er voor het vochtprobleem een oplossing komt die afdoende is en die enigszins betaalbaar is!

Mocht dit alles gerealiseerd worden, dan zijn we wat betreft het behoud van de synagoge in Aalten behoorlijk op de goede weg en dat is uiteindelijk de doelstelling van de vrienden van de Aaltense synagoge.

Namens de commissie onderhoud, Willem Goosen.

Kerk en Israël: twee avonden

Dinsdag 6 maart organiseerde Kerk en Israël een avond met een lezing door professor Pieter van der Horst: De Samaritanen. Het volk van de Samaritanen wordt in de bijbel meerdere malen genoemd: bij koning Omri ('De Heer is mijn leven', hij was koning van Israël en de vader van Achab), Jezus spreekt met een Samaritaanse vrouw en we kennen de Samaritanen vooral van de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan. Ook heden ten dage leven er nog groepen Samaritanen, vanaf de stichting van de staat Israël in 1948 ging een groot deel van hen wonen in Cholon, ten zuiden van Tel Aviv. Thans is hun gemeenschap ongeveer 775 personen groot. De Samaritanen noemen zichzelf kinderen van Israël. Ze erkennen alleen de Thora, de eerste vijf boeken van het Oude Testament.

Donderdag 1 november Een studieavond met Ds. Willem Glashouwer, president van Christenen voor Israël Internationaal, vond niet in de synagoge plaats, maar vanwege de verwachte hoge opkomst in het gebouw van de Christengemeente De Meiberg. Het onderwerp van die avond was 'Waarom Israël?'

Aaltense Leerhuis

In september 2017 heeft de heer Henk Vis uit Winterswijk het Leerhuis overgenomen van Gea Verhagen. Op maandagmiddag van half 3 tot half 5 in de Synagoge geeft hij op zijn eigen wijzen boeiende inzichten in de oude teksten. Hij is begonnen met het begin van de Tora: het verhaal van de schepping. Deelname aan deze acht middagen per seizoen zal u een verrijkende kijk geven op de teksten van het Eerste Testament.

Bezoek burgemeester en mevrouw Stapelkamp

Op woensdag 2 mei bezochten burgemeester Stapelkamp en zijn vrouw onze synagoge. Met heel veel interesse luisterden zij naar de geschiedenis van de Aaltense Synagoge, naar het ontstaan van onze Stichting en naar onze bezigheden en contacten.

Zoals in Aalten veel onderzoek gedaan is door met name Hans de Beukelaer naar de geschiedenis en het lot van de Aaltense Joden vóór en tijdens de oorlog, zo is eenzelfde onderzoek ook in het stadsdeel Rotterdam-Hillegersberg gedaan door de heer Anton Stapelkamp. Vanwege deze interesse ontstond bij ons het idee om hem

te verzoeken iets over zijn onderzoek te vertellen. Hij was daartoe onmiddellijk bereid.

Donateursavond

Op dinsdagavond 25 september vertelde, na het officiële deel, burgemeester Stapelkamp in De Hofnar over zijn onderzoek naar Joods leven in Rotterdam-Hillegersberg. Hij publiceerde hierover in 2009 een brochure, getiteld *Een gedenkteken en een naam – herinneringen aan Joods Hillegersberg en Schiebroek*. De titel is de Nederlandse vertaling van het Hebreeuwse Yad vaShem; de uitdrukking is ontleend aan Jesaja 56:5.

Deze 52 bladzijden tellende brochure is nog steeds te vinden op internet:

https://issuu.com/a10plus/docs/een_gedenkteken_en_een_naam

Er waren ongeveer 55 bezoekers bij deze geslaagde avond aanwezig.

Stolpersteine

Wandel- en fietsroute

In nauwe samenwerking met het Museum is in mei 2018 een boekje verschenen met daarin een wandelroute langs de Stolpersteine in de kern van Aalten en een fietsroute langs de wat verder weg liggende Stolpersteine. Het gidsje 'Ook zij waren Aaltenaren' is tegen de prijs van 3 euro te verkrijgen bij het VVV/Museum en in de

Synagoge. Van alle 34 slachtoffers is een beschrijving en indien mogelijk een foto toegevoegd.

Onderhoud van de stenen

Het messing materiaal van de stenen wordt snel dof. Daarom hebben we op 30 april, enkele dagen vóór de vierde mei, de stenen weer glimmend opgepoetst. We zijn van plan dit jaarlijks te herhalen en we waren blij dat, naast de bestuursleden, ook enkele donateurs daarbij geholpen hebben.

Zomerexpositie 2018; “Maler, komm ‘raus”

In de zomermaanden is de expositie met schilderijen van de in Winterswijk geboren Joodse kunstenaar Max van Dam te zien geweest. De expositie

was een gezamenlijke onderneming met Vereniging Het Museum in Winterswijk, de Synagoge in Winterswijk en het Nationale Onderduikmuseum in Aalten. Een deel van de expositie is later in het jaar verhuisd naar Wlodawa, bij Sobibor. Daar waar Max van Dam in 1943 is vermoord. Max van Dam was een begenadigd kunstenaar die in 1938 nog de Prix de Rome won. Het levensverhaal en zijn kunstwerken zijn zeer de moeite waard. In de Aaltense synagoge werden die werken geëxposeerd die hij maakte in of naar aanleiding van zijn bezoeken aan Zuid Europa. Er werd zo aandacht gevraagd voor het feit dat ieder mens, ook als kunstenaar, de vrijheid zou moeten hebben om te leven en te werken waar hij of zij wil, ongeacht de sociale, culturele en/of religieuze achtergrond.

Helaas hebben we geen ruimere openingstijden kunnen creëren. De werken waren te zien op de woensdagmiddagen en donderdagochtend en middag.

Er zijn ongeveer 225 particuliere bezoekers geweest afgelopen zomer.

Enkele opmerking uit het gastenboek:

*“Sehr nette und freundliche Führung und interessante Fakten
Theodor-Heuss Realschule Coesfeld”*

“Bij ons bezoek aan het museum is dit bezoek een mooie aanvulling van het hele verhaal van Aalten in oorlogstijd.”

“Hier te zijn, voelt gewijd. Indringend!”

Een kleinzoon van Moritz Cohen en Dina Japhet schreef een woord in het Hebreeuws.

“Bij toeval zagen we de open deur van de Synagoge. We zeiden tegen elkaar: zullen we even naar binnen gaan? Wat ons trof was de gastvrijheid. Een vriendelijke mevrouw leidde ons rond en vertelde over het verleden van de Synagoge. Ze liet in alle rust de modelsynagoge zien met de lichtjes. Fijn dat er vrijwilligers zijn die hier tijd voor vrijmaken.”

NIHZ op 29 oktober

‘Joodse Muziek’ in 2012, ‘Chein, Gabbers en Chajes’ in 2014, en nu de ‘Westerbork Serenade’: Niet In Het Zwart verzorgde, zoals altijd, een veelzijdig en origineel optreden. Sanna van Elst en Bobby Rootveld verrasten de 32 bezoekers met hun afwisselende programma.

Johnny & Jones, Max Kannewasser en Nol van Wesel, traden in de oorlog op in de barakken van Westerbork. Ze stierven in het zicht van de bevrijding. Maar hun werk wordt nog gezongen door NIHZ. Vrolijk en weemoedig, zoals de Joodse Witz tegelijk vrolijk en weemoedig is. NIHZ wisselde die af met het werk Shir Hashirim van Gianmartino Maria Durighello, muziek die is gebaseerd op het Hooglied in het Oude Testament en die in 2015 voor Duo NIHZ gecomponeerd werd.

De bezoeken aan de synagoge in 2018

Groepsbezoeken.

Vijsfentwintig Nederlandse en tweeëntwintig Duitse groepen bezochten de Synagoge. Negen basisscholen, 28 middelbare scholen, waarvan 21 uit Duitsland. 1 Catechesegroep uit Bocholt. Uit Nederland ook enkele kerkelijke gemeenten. Uit Duitsland kwamen in 2018 twee groepen van de Jugend-ring Dortmund en niet te vergeten een groep van 50 Dortmunder Joden die op dinsdag 3 juli Aalten bezocht onder leiding van Rabbijn Baruch Babaev.

Van het totaal aantal groepen bezocht een groot aantal ook het Nationaal Onderduikmuseum. De samenwerking blijft van groot belang. Voor veel schoolgroepen is de combinatie Museum-Synagoge een belangrijke reden om te komen.

Voor de rondleiders zijn deze contacten met zo'n grote diversiteit aan groepen zeer inspirerend. We krijgen als rondleiders vaak positieve reacties van bezoekende scholen, van zowel leerkrachten als leerlingen.

Bezoekersaantallen:

Gedurende de hele zomer waren er 274 bezoekers, waarvan 50 na afloop van de Dodenherdenking.

Voor velen is deze afsluiting van 4 mei altijd een indrukwekkende en goede afsluiting van deze jaarlijkse herdenking.

Hierna staan de aantallen groepen en bezoekers in een tabelletje:

		Groepen:		Alles samen
Jaar	Bezoekers	aantal groepen	aantal mensen	aantal mensen
2010	703	40	941	1644
2011	382	49	1107	1489
2012	461	44	984	1445
2013	447	40	737	1184
2014	558	39	801	1359
2015	410	39	660	1070
2016	408	46	1106	1514
2017	315	50	964	1279
2018	274	52	1054	1328

Bij de groepsbezoeken voor het jaar 2018 is ook meegeteld het aantal bezoekers aan een Powerpoint-presentatie op woensdag 14 november in het Proathuusken, Zuiderkerk. Er waren daar ongeveer 50 bezoekers.

Onze buitenlandse contacten

De Synagoge blijft Duits bezoek trekken: ook in 2018 ontvingen we vele scholen en ook het bezoek vanuit de Jugendring Dortmund gaat door. Ontzettend belangrijk is het werk, dat in Duitsland gedaan wordt om met name de jeugd te waarschuwen voor rassenwaan, en we mogen daarin ons steentje bijdragen.

Op 29 januari woonden enkele van onze bestuursleden de opening bij van een expositie van Josef Niebur en Hermann Oechtering met als onderwerp het **‘Palestine Transit Camp’** dat in het Stadtwald van Bocholt na de Tweede Wereldoorlog werd ingericht. Het Bocholter museum was stampvol met genodigden. Vanuit dit kamp zijn tussen maart 1947 en april 1948 ruim 6.000 Joden naar het toenmalige Engelse mandaatgebied Palestina vertrokken. Na de oorlog waren er in de drie westelijke bezettingszones van Duitsland 7,2 miljoen displaced persons waaronder 200.000 Joden. In de Britse zone werden 12.000 Joden op hun reis naar Palestina voorbereid. De helft vertrok vanuit Bocholt.

Op dinsdag 3 juli ontvingen we een groep van ruim 50 Joden uit Dortmund, wederom onder leiding van rabbijn Baruch Babaev. Twee weken van tevoren werd ons meegedeeld dat het hier voornamelijk ging om Russisch sprekende Joden,

oudere mensen die na de val van de Sowjetunie in Duitsland werden toegelaten. In het Russisch-Aaltense echtpaar Golub vonden we twee hulpvaardige en betrokken tolken.

Op 9 november 2018 was het precies 80 jaar geleden dat de Reichspogromnacht plaatsvond, de nacht die cynisch wordt aangeduid met Reichskristallnacht en waarin door heel Duitsland meer dan 1400 synagogen werden verwoest, duizenden Joodse winkels en begraafplaatsen werden vernield, 30.000 Joden in concentratiekampen werden opgesloten en 400 Joden werden vermoord. 's Ochtends waren we uitgenodigd voor de uitreiking van een lesmap aan Bocholter middelbare scholieren: **“Unbekannt verzogen (ausgewandert)”** met lesmateriaal over Bocholter Joden. Gedurende de avond bezochten we in Bocholt de herdenking van de Kristallnacht waar zoals altijd een belangrijke bijdrage door middelbare scholieren werd geleverd.

Websites

Onze website draait inmiddels voor het achtste jaar:

www.synagoge-aalten.nl Voor ons en voor u van groot gemak.

We zouden het erg op prijs stellen dat u, als u dat nog niet gedaan hebt maar wel de beschikking hebt over internet, **uw eigen emailadres toevoegt aan onze mail-lijst**. Dat kunt u op twee manieren doen: via de website (linksonder in de homepage bij NIEUWSBRIEF) of door een mailtje te sturen naar synagogeaaalten@xs4all.nl U krijgt dan, op wisselende tijden, een nieuwsbrief toegestuurd. Afmelden kan op dezelfde manieren. Het jaarverslag blijft u in gedrukte vorm ontvangen.

In Noord- en Oost-Nederland bestaat sinds enige jaren een samenwerkingsverband, **Syneon** genaamd: Synagogen in Noord en Oost-Nederland. Dit verband heeft als gemeenschappelijk doel het vergroten van kennis over en begrip van Joods cultureel erfgoed. Onze secretaris Wim Mak is voorzitter. In die rol heeft hij meegewerkt aan een NOS-reportage, die nogal wat gevolgen heeft gehad. De uitzending heeft nl. tot Kamervragen geleid aan minister Van Engelshoven, die niet alleen Onderwijs maar ook Erfgoed in haar portefeuille heeft. Zij heeft in reactie daarop expliciet een passage opgenomen in haar beleidsbrief *Erfgoed Telt* over aandacht voor Joods Erfgoed. Daarin zijn ook toezeggingen gedaan voor financiële steun.

Mocht u meer informatie zoeken over synagogen in deze regio: er is een gezamenlijke website opgezet die u verder kan leiden naar de gezochte synagoge <https://synagogen-noord-oost.nl/>

Nog enkele websites die de moeite waard zijn:

www.nik.nl	Nederlands Israëlitisch Kerkgenootschap
www.joodsmonument.nl	Joods Monument
www.jonet.nl	Online community voor Joods Nederland

Onze plannen voor 2019

Expositie 'Geleende Gezichten'

Voor 2019 hebben we de expositie 'Geleende Gezichten', een kunsthistorisch project van Ada Stel. Voor dit project schilderde zij 102 portretten van kinderen. Elk portret staat symbool voor een transport vanuit Nederland naar de vernietigingskampen van nazi - Duitsland. Haar echtgenoot Koos Stel schreef er gedichten bij.

Het project heeft geleid tot het ontstaan van de stichting "GELEENDE GEZICHTEN". Het bestuur dient te waken over het niet commerciële karakter van dit project. Zij maakt gebruik van de site www.geleendegezichten.nl waar u op de hoogte wordt gehouden van het vervolg van dit bijzondere en indringende project. De opening van de expositie is op woensdag 12 juni.

Donateursavond op 24 september 2019 in De Hofnar

Ons bestuurslid Ronnie Noach heeft aangeboden op die avond na het officiële gedeelte een lezing te houden over het Joodse geloof. Als orthodoxe Jood zal hij een boeiende avond verzorgen. Hij kent het Joodse leven, de Joodse feesten zoals niemand van ons die kent: van binnenuit.

Hart voor de Achterhoek 2018

De RABO-bank Noord- en Oost-Achterhoek heeft met de actie Hart voor de Achterhoek voor het tweede jaar onder alle ervoor in aanmerking komende organisaties een bedrag van € 400.000,- verdeeld. Net als vorig jaar deden we mee aan deze actie en via onder andere een mailing hebben we leden van de bank aangespoord om op ons te stemmen. Het resultaat mocht er zijn: op donderdag 12 juni 2018 mochten we in het Kulturhus Lintelo een cheque in ontvangst nemen met een waarde van 1161,12 euro. Een fantastisch resultaat dat de opbrengst van vorig jaar (toen 869 euro) verre overtrof. Maar liefst 223 stemmen werden op onze Stichting uitgebracht. We danken alle leden van de RABO-bank die op de Stichting gestemd hebben.

Exploitatie-overzicht 2018

Voor geïnteresseerden ligt het "Jaarwerk" ter inzage bij de penningmeester.

Banksaldi	31-12-2017	31-12-2018	
Rabobank betaalrek.	539,43	1.425,63	
Spaarrekening	33.047,06	38.876,55	
RESERVE	33.586,49	40.302,18	
Het jaarresultaat wordt bepaald door het verschil van de saldi per 31-12-2017 en 31-12-2018			
BATEN	2018	Begroting 2018	Begroting 2019
Donateursgelden	5.659,34	5.100,00	5.275,00
Entrees, giften ¹	5.194,97	2.350,00	3.200,00
Verkopen diversen	163,50	65,00	80,00
Rente spaarrekening	29,49	110,00	32,00
Gebruik Synagoge	231,00	185,00	240,00
Omzetbelasting 2016 (2017)	1.272,00	1.272,00	1.100,00
Teruggave energ.bel. 2015 (2016)	34,00	35,00	110,00
Gem. bijdr. subs. kosten onderhoud		600,00	445,00
Prov. bijdr. onderhoud		420,00	310,00
Totaal baten	12.584,30	10.137,00	10.792,00
LASTEN			
Vaste lasten	832,85	810,00	910,00
Nutsbedrijven	736,57	950,00	850,00
Onderhoud	1.260,90	3.000,00	3.850,00
Secretariaat, administratie	513,42	450,00	500,00
Bankkosten	128,31	128,00	140,00
Winkel en keuken	29,10	40,00	38,00
Donateursavond	323,09	400,00	350,00
Zomerexpositie	12,00	525,00	425,00
Diversen	282,03	530,00	335,00
Website	47,05	45,00	50,00
Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	894,00	894,00	894,00
Chanoeka	303,77	550,00	725,00
Omzetbelasting	540,23	850,00	1.175,00
Positief saldo	6.715,69	965,00	550,00
Totaal lasten	12.584,30	10.137,00	10.792,00

¹ Van de Stichting Rebekka Grünwald-Wagenaar, Hart voor de Achterhoek en enige particuliere donateurs ontvingen wij zeer grote donaties.

Het bankrekeningnummer van de Stichting "Vrienden van de Aaltense Synagoge" (Rabobank) is NL85 RABO 0380 2052 54

Onze Stichting is een Algemeen Nut Beogende Instelling (anbi). Dat betekent dat uw bijdrage aftrekbaar is voor de belasting.

Mocht u mensen in uw omgeving weten die mogelijk geïnteresseerd zijn in het werk van onze stichting en de synagoge, wilt u dan een eventueel donateurschap onder hun aandacht brengen? We hebben behoefte aan nieuwe donateurs! Maar naast nieuwe donateurs hebben we ook nieuwe bestuursleden nodig. Mocht u bereid zijn een deel van uw tijd in dit nuttige werk te steken dan bent u van harte welkom.